

Анахь шъхъаIЭхэм ашыщ

Ныгъом, къэлэцыкъулем якъеухъумэн, сабый зэрыс унагъохэм IэпыIэгъу ятыгъэныр республикэ пащхэм анахъеу анаэ зытырагъэтыхэрэм ашыщ.

Ар къыщыхигъэшыг АР-м иофшэнымкіэ ыкли социальна хэхъоныгъэмкіэ иминистрэу Мирзэ Джанбеч джырэблагъэ мы къулукъум зэфхэсыгъижхэр зышишыгъэ зэхэсигъом къызыщгүчийн. Инфляциер зынэсигъеу республикэ бюджетыр загъенафекэ къыщыдалытэрэм диштэу къэлэцыкъухэм къаратырэ ахъщэ IэпыIэгъуми къыхэгъехъогъенэ блэкыгъэ 2018-рэ ильесим алэрэу ашыгъ. Аш проценти 3,8-рэ къыхэхъуагъеу а ильес дэдэм имэзасе и 1-м къыщыублагъеу къатынэу рагъэжъагъ, 2019-рэ ильесим ин-

дексациер проценти 4,7-м на-
гъэсигъ.

2018-рэ ильесэу икыгъем къэлэцыкъулем апае ахъщэ IэпыIэгъур мазэ къес къызэрратыгъэр нэбгырэ 9374-рэ мэхъу, сабыеу ар къызыфекулагъэр нэбгырэ 18365-рэ. Министрэм къызэрриуагъэмкіэ, республикэ бюджетым къыхэхъыгъеу ахэм афатуущыгъэр зэкіэмкі сомэ миллион 43-рэ мин 678-рэ.

Сабый зэрысхэ унагъохэм IэпыIэгъу зищыкъагъхэм аратын фэе ахъщэ тедзэ пстэури игъом ыкли икъо блэкыгъэ ильесим афатуущыгъ. Къэлэцыкъул къызэрхъуагъем пае

зэтыгъо ахъщэ тедзэ зыфекуагъэр нэбгырэ 2954-рэ, зэкіэмкі зэхэтэу аш пэуухъагъэр сомэ миллиони 5-м ехъу. Джащ фэдэу сэкъатныгъэ зиIэхэ къэлэцыкъулем альыплъэрэ нэбгыри 175-мэ мазэ къес аратыгъэ ахъщэ тыним пстэумкі сомэ мин 211-рэ пэуухъагъ.

Сабый зэрысхэ унагъохэм коммунальнэ фэло-фашIэхэм ауасз итынкіэ ыкли къэлэцыкъулхэр ыпкіэ хэмьльэу общественэ транспортнымын хэмкіэ социальнэ IэпыIэгъу араты. Ахэр зэкіэмкі унэгъо 4789-рэ мэхъу. Блэкыгъэ ильесим аш фэдэ унагъохэм зэр-

делагъэхэм республикэ бюджетым къыхэхъыгъеу сомэ миллион 80-рэ мин 877-рэ пэуухъагъ.

Ящэнэрэ ыкли аш къыкIэллыкъорэ сабыир къызэрхъуагъем пае зэтыгъо ахъщэ ты-

нэу сомэ мин 50 блэкыгъэ ильесим зэраторгъэр нэбгырэ 887-рэ, зэкіэмкі ахэм сомэ миллион 44-рэ мин 700-рэ афатуущыгъ.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Адыгейм ихэхъоныгъэхэр

Сомэ миллион 19 къыIЭкIЭхъагъ

Лъэпкэ проектэу «Демография» зыфилоу нахыжъхэм ящиIЭкIЭ-псэукул нахышту шыгъэнным ыкли ахэм IэпыIэгъу афэхъугъэнным фытегъэпсихъагъем къыдыхэллытэгъэ шъолыр проектым игъэцэкIэн Адыгейм мэхъанэшхо щыраты.

Мы купым хахъэхэрэм яфэло-фашIэхэр зэрифешуашшэу зэшшохыгъэнхэм фэгъэзэгъэ мобильнэ бригади 10-мэ автотранспорт къафэшфыгъэнымкіэ федеральнэ гупчэм къикыгъэ сомэ миллион 19 республикэм къыIЭкIЭхъагъ. Непэрэ мафэм ехъулIэу ахэм япчагъэ 19 хъугъэ. Автопаркын зызериушъомбгъурэм ишшуагъэкіэ мобильнэ бригадхэм япшъерильхэр шэпхэшшуухэм адиштэу агъэцэкIэнхэ амал яIэ мэхъу.

Зэрагъэнэфагъэмкіэ, тикъэралыгъо къыщыдаагъэкIагъэхэ машинэхэр архы къашфыштхэр. Къоджэ посүпIэхэм ашыгъэсухэу ильэс 65-м ехъугъэхэр псаяунагъэр къэухумэгъэнхэм иорганизациихэм ящэлэгъэнхэм автотранспортыр фэлорышIэшт. Нахыжъхэм ящиIЭгъэ медицинэ IэпыIэгъур арагъэгъотыщ, япсаунагъэр гъэптигъэнным ыкли яяшшэ хэгъэхъогъэнным анаэ тирагъетыщ.

Ханскэм къыщашишт

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КъумпIыл Муратрэ шъолырым игъэцэкIэкIо хэбзэ къулукъухэмрэ яIэпыIэгъу ишшуагъэкіэ федеральнэ къэралыгъо программэу «Гъэсэнгъэм хэхъоныгъэхэр ышынхэр» зыфиорэм Мыекуапэ хэлажьэ. Мыш игъэцэкIэн къыдыхэллытагъэу республикэм икъэлэ шъхьалэ хэхъэрэ псэуплэм къэлэцыкъулыгъипэ щашынэу щырагъэжъагъ. Проектын изэшшохын сомэ миллиони 150-рэ фэдиз пэуагъэхъанэу агъэнэфагъ. Сомэ миллиони 105-р — федеральнэ гупчэм, сомэ миллион 11,6-м ехъур — республикэм, сомэ миллион 33,7-р — муниципальнэ бюджетым къатуущыщ.

Къэлэцыкъул югъыпIэм чыпIэ 240-рэ ишшт, аш ызыныкъо фэдизир ясельнэ купхэм ате-

ллытэгъэшт. Псэуальэм зэкіэмкі квадратнэ метрэ мини 5,5-рэ илъышт, аужырэ шапхэхэм адиштэшт.

Щагухэм язэтегъэпсихъан

Федеральнэ проектэу «КъэлэIэрыфэгъу щылакIэр гъэпсигъэнный» зыфиорэм игъэцэкIэн ехъыгъэу фэтэрибэу зэхэт унэ 43-рэ къызэллызыбуутырэ щагу 24-мэ гъэцэкIэжынхэр Мыекуапэ щарашиллэштых.

Псэуальэм пэпчэ гъэцэкIэжынхэм ауж щагум итеплэ зыфедэштыр къэзигъэлэгъорэ унэ дизайн-проект специалистхэм зэхагъэуагъ. Мы иофыгъом ежж цыфхэри къыхэлэжъагъ. Иофшэнхэр зыгъэцэкIэштхэ организациехэр зэнэкъоку югъыпIэм тетэу къыхахыштых.

Шыгу къэдгъэжыжын, блэкыгъэ ильесим Мыекуапэ ишагу 20-мэ гъэцэкIэжынхэр

ашыкъуагъэх, зэтырагъэпсихъагъэх. Федеральнэ, республикэм ыкли муниципальнэ бюджетхэм къахэхыгъе сомэ миллион 67,4-рэ аш пэуагъэхъагъ. Щагухэм къэлэцыкъул спорт площадкэхэр адагъэуагъэх, лъэрсрикологIэ пъогхэр ашыгъэх, машинэхэр зыдгъэууцунхэ плъэкъыщ чыпIэхэр агъэпсигъэх, нэмькIиофхъабзэу агъэцэкIагъэр бэ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КъумпIыл Мурат щагуухэм, общественнэ чыпIэхэм язэтегъэпсихъан мэхъанэшхореты. Аш иофшэнэу ехъыгъэхэр зэхэшагъэ зэрэхъурэр еуплъэкли, юнаэ тет. Шлэгъэшхо къэзитэгъэу агъэцэкIэн республикэм щылъагъэжьатэ.

**Къэзигъэхъазырыгъэр
ТХЬАРКЬОХЬО Адам.**

Аналог телекъэтынхэм зэпагъэунхэм къэнагъэр мэфэ 60

Цифрэ эфир телевидением икъэтынхэм зэраторхъащхэм ехъыгъэр иофыгъохэмкіэ федеральнэ къэралыгъо унитарнэ предприятие «Урысые телевизионнэ, радиосетьн» «Илиние плъыр» иномерэу **8-800-220-20-02-мкэ** ыпкіэ хэмьльэу сид фэдэрэ уахьти шытеон шыульэкъыщ. Специалистхэм шыуунчэхэм джэуап къаратыжыщ, цифрэ приставкэхэм якъыхынхэм ыкли ягъэфедэнкіэ IэпыIэгъу къышуухъуущтых.

Цифрэ телевидением икъэтынхэм зэраторхъащхэмкіэ къэбархэр нахь игъэцэлтигъэу официальнэ сайтэу смотрцифру.рф зыфиорэм ижүгъотэштых.

Предпринимательствэм зыкъегъэїтыгъэнэм фэлорышї

УФ-м экономикэ хэхьоныгъэмкэ иминистрэу Максим Орешкиным зэхищэгъэ видеоконференцием АР-м и Лышъхэу Къумпыл Мурат хэлэжьаг.

Ар зыфъэхыгъагъэр лъэпк проектэу «Предпринимательствэ цыкъумрэ гуртымрэ» зыфилорэм ыкы унэе предпринимательскэ гухэлхэм іэпүгъы афэхъугъэнэм иофыгъо гэцэклигъэ зэрэхъурэр ары.

Предпринимательствэм хэшагъэхэм фэгъэктэнэгъэхэр ялхэу кредитхэр кырахынхэмкэ программэм 2019-рэ ильэсүм иғэхтхэпэ кыншгэжъажагъэу юф ешэ. Аш процентэу пылтыр 8,5-м кызэрэмхъурэр министрэм кытуаг. Мы

лъэнкъом чыфэ къязытыре организацье 70-рэ хэлэжьэшт. Проектын шэвэрлийз иэр предпринимательствэм имехъанэ зыкъегъэїтыгъэнир, аш хэшагъэхэм ялчагъэхэгъэнир ары.

Мы лъэпк проектын кыдыхэлтыгъэу Адыгэим шольыр проекти 5 щаштагь. Джаш фэдэу предпринимательствэ цыкъум ыкы гуртым ясубъектхэм іэпүгъу афэхъугъэнэм фытэгъэлхъягъэ республикэ БизнесИнкубатор шольырим

шагъэлэгъ. Аш кыдыхэлтыгъэ гупчэу «Сибизнес» зыфилорэр мы ильэсүм зэхажэнэу агаанафэ.

Предпринимательствэм имехъанэ зыкъегъэїтыгъэнэм Адыгэим ишацхэм анаэ тет. Лъэпк проектын кыдыхэлтыгъэу куп зэфэшхъафхэм ашиг нэбгырэ мини 10 фэдиз мыш кыхагъэлэжъэнэу агаанафэ. «Сибизнес» зыфилорэ гупчэм иштуагъэкэ цыфхэм финансхэмкэ шэнгэгъэу азкэлльным хагъэхон амал ялшт.

Пешорыгъэш зэфэхьысыжьхэм кызэрэгъэнэфэрэмкэ, шольыр предпринимательствэм исубъект 200-м юфшлэпэ чыгыпэ 2000-м ехуу кызэрэхъяниэу щыт.

Федеральнэ ыкы шольыр бюджетхэм кыахэхыгъэ сомэ миллион 830-рэ фэдиз проектихэм ягъэцкээн төфэнэу агаанафэ. Мы ильэсүм ахэм сомэ миллиони 154-рэ апэуагъэхъяниэу щыт.

Видеоселекторыр зэкло нэуж Адыгэим и Лышъхээ зэхэснээ зэхиагь. Аш хэлэжъагъэх Адыгэим и Премьер-министэрэу Александр Наролинир, аш игуадзэу Сапый Вячеслав, АР-м

экономикэ хэхьоныгъэмкэ ыкы сатыумкэ иминистрэу Къуанэ Анзаур, АР-м мэкью-мэцымкэ иминистрэу Владимир Свеженец. Мы лъэпк проектын мэхъаншхо зэрилэр республикэм ишац кыхигъэшт.

— Мы лъэнкъомкэ лъэпк проектын иғэцэлэн шогъэшхо кытышт, республикэм социальнэ-экономикэм хэхьонгъэхэр ышынхэм, цыфхэм яшылэл-псэукэ нахышу хувьным афэорышшэйт, — кыныаг Мурат.

**Г҃ОНЭЖЬЫКЬО
Сэтэнай.**

Сурэтхэр А. Гусевым тырихьгээх.

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ и Указ

Адыгэ Республикэм иштуагъэлхэр афэгъэшшошэгъэнхэм ехыллаг

Псауныгъэм икъэухъумэн ихэхьоньтэя илахь зэрэхшыхъэрэм ыкы ильэсүбэ хуульэу гуетынгъэ фырилэу юф зэришлэрэм апае Ѣытхъуцэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкэ изаслуженэ юфыш» зыфилорэр Лые Къэпльян Мусэ ыкъом — Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Коххъэблэ гуччэ район сымэджэцшыр» зыфилорэм иполиклиникэ иврач-психиатр-нарколог фэгъэшшошэгъэнэу.

Экономикэм ылъэнкъокэ гъэхъагъэу илхэм ыкы ильэсүбэ хуульэу гуетынгъэ фырилэу юф зэришлэрэм апае Ѣытхъуцэу «Адыгэ Республикэм изаслуженэ экономист» зыфилорэр Жэма-дыхъю Руслан Кимэ ыкъом — Адыгэ

Республикэм и Лышъхээ и Контрольнэ гъэйорышлапэ ишац игуадзэ фэгъэшшошэгъэнэу.

Хэбэзгэуцгээз игъэлтигъэкэ гъэхъагъэу илхэм ыкы гуетынгъэ фырилэу юф зэришлэрэм апае Ѣытхъуцэу «Адыгэ Республикэм изаслуженэ юрист» зыфилорэр Шебанец Михаил Ренаальд ыкъом — Адыгэ Республикэм и Лышъхээ и Контрольнэ гъэйорышлапэ итхаматэ игуадзэ, Адыгэ Республикэм и Лышъхээ и Контрольнэ гъэйорышлапэ шэпхэ-правовой актхэр зерагъэцаклэрэм иупльэклункэ иотдел ишац фэгъэшшошэгъэнэу.

Наукэм ихэхьоньгъэ илахь зэрэхшыхъэрэм ыкы ильэсүбэ хуульэу гуетынгъэ фырилэу юф зерашлэрэм апае

иштуагъэлхэрэм «Адыгэ Республикэм наука-кэмкэ изаслуженэ юфыш» зыфилорэр афэгъэшшошэгъэнэу:

Ахыджэго Марат Пыцымраф ыпхъум — филология шэнэгъэхэмкэ докторым, профессорым, ашшэрэг гъэсэнгъэ зыщарагъэгъотырэ федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ къэралыгъо университетыр» зыфилорэм бээшэнэгъэмкэ икафедрэ ишац;

Степанова Татьянэ Марат ыпхъум — филология шэнэгъэхэмкэ докторым, ашшэрэг гъэсэнгъэ зыщарагъэгъотырэ федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ къэралыгъо университетыр» зыфилорэм литературумэрэ журналистикэмрэкэ икафедрэ ипрофессор.

Физическе культурэм спортымрэ яхэхьоньгъэ илахь зэрэхшыхъэрэм, ильэсүбэ хуульэу гуетынгъэ фырилэу юф зэришлэрэм апае Ѣытхъуцэу «Адыгэ Республикэм физическе культурамкэ ыкы спортымкэ изаслуженэ юфыш» зыфилорэр **Бжээшю Рэмэзан Хяджымосэ ыкъом** — муниципальнэ образованиеу «Тэххутэмькье районын» имуниципальнэ бюджет учреждениеу «Спорт еджаплэу N 1-м» иметодист фэгъэшшошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ Къумпыл Мурат
къ. Мыекъуапэ, гъэтхапэм и 29-рэ, 2019-рэ ильэс N 36

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ иунашь

Рэзэнгъэ тхыль етыгъэним ехыллаг

Адыгэ Республикэм иобщественнэ-политикэ Ѣылакэ чанэу зэрэхэлажъэрэм ыкы ильэсүбэ хуульэу гуетынгъэ фырилэу юф зэришлэрэм апае **Небавский Андрей ыкъом** — Тэххутэмькье районым Ѣылакэ пенсионерым рэзэнгъэ тхыль фэгъэшшошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ Къумпыл Мурат
къ. Мыекъуапэ, гъэтхапэм и 29-рэ, 2019-рэ ильэс N 74

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ иунашь

Рэзэнгъэ тхыль етыгъэним ехыллаг

Энергетикэм ылъэнкъокэ гъэхъагъэу илхэм ыкы ильэсүбэ хуульэу гуетынгъэ фырилэу юф зэришлэрэм апае **Безухов Алексей Павел ыкъом** — ПАО-у «Кубаньэнерго» зыфилорэм икъутамэу Адыгэ электическе сетьхэм Шытхээлээ районым илектическе сетьхэм яфэло-фашихэм ягъэцкээнкэ ибригадэ ия V-рэ куп илектомонтер рэзэнгъэ тхыль фэгъэшшошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ Къумпыл Мурат
къ. Мыекъуапэ, гъэтхапэм и 29-рэ, 2019-рэ ильэс N 76

Хэбзэгъэуцугъэр амыуукъоным фэлорышлэх

2019-рэ ильэсүм игъэтхапэ монополием пэшүеклорэ федеральнэ күүлийн зызэхажагьэр ильэс 15 хүгээ.

Мы мэфэкіым фэгъэхыхыгъэу монополием пэшүеклорэ федеральнэ къулыкъум и Гъэлорышаплэу Адыгэ Республикаэм щылэм пресс-конференции зэхицагь. Ащ пэшэныгъэ дызерихъагь Гъэлорышаплэм ипащэ игуадзэу Жэнэл! Русльян.

Ашт къызәриуыагъэмкіә, монополием пәшүеклорә күлгүлкүм итарихъ 1990-рә ильэсүм къышежъә. Аштыгъум апәдәдә федеральнә антимонопольнә күлгүлкүр — РСФСР-м антимонопольнә политикәм ыкъи экономикә структуракләм Ыәпүйәгъу афәхъугъэнүмкіә Къэралыгъо комитетыр агъәпсыгъ. 1991-рә ильэсүм апәрә антимонопольнә законәу «РСФСР-м нәкъокъоным ыкъи бәдзәр щаппәхәм монополием илошшән гъунапкъәхәр афәшшыгъэнхәр» зыфиорәм куячлә илә хъуягъе. Монополием пәшүеклорә хәбзәзгъеуцугъәр тикъэралыгъоклә ашт къышежъә. А ильәс дәдәм тикъэралыгъо исубъектхәм зәкіеми чыңпәл гъэйорышшаппәхәр ашагъәпсынхәу унашшо ашыгъ. 1992-рә ильэсүм монополием пәшүеклорә Адыгә чыңпәл гъэйорышшаппәләр агъәпсыгъ.

1992-рээ ильээсүм къыщгээжьагаа Урысийн итариихькээз алерээз законэү «О защите прав потребителей» зыфиорэр аштагь ыккы 2004-рээ ильээсүм нэс монополием пэшүеukloрэ къулыкъум УФ-м ихэбээ унашхохэм ягэцэлжээн льыпльэрэ къэралыгтво къулыкъою юф ышлааг.

1997 — 1998-рэ ильэсхэм Адыгэ чыпілэ гъэлорышланлэр УФ-м монополием пэшүеклорэ къералыгъо чыпілэ органым икомитет хахьщтыгъэ. 1999-рэ ильэсым къышегъэжкагъэу 2004-рэ ильэсым нэс антимонопольнэ Гъэлорышланлэм антимонопольнэ политикэм предпринимательствэм іэпүлэгъу фэхъутъэнимкэ УФ-м и Министерствэ ичыпілэ структурэу йофышлагь. 2004-рэ ильэсым жъоныгъоклэ мазэм къышуяблагъэу къулыкъум ипшъэрыльхэр агъэклеклихи, монополием пэшүеклорэ федеральнэ къералыгъо къулыкъур (ФАС) зэхаагь.

2000-рэ ильясым ишчилэ мазз
кышигэлжээгъяаьэу Федеральны
законэу «О защите конкуренции
на рынке финансовых услуг»
зыфиорэр зэрагъэцак!эрэм
лъыпльэгъенир монополием
пешүеклорэ къулыкъум ыпшъэ
ральхъагь.

Хэбзэгъеуцугъэ «О защите конкуренции» зыфиорэм кы-дыхэлъытаагъэу монополием пешүеклорэ федеральнэ къулукъум и Гъэорышланлэу Адыгэ Республикаем щылэм анахъяуыналэ зытыригъетыгъэр унээ предпринимательхэм, хъызмет субъектхэм ядэо тхыльтхэм ахэппльэгъеныр ыкли зэхэфыгъэнхэр ары. Джаш фэдэу республикэм экономикэ хэхъоныгъэхэр ышынхэмкээ зиягъэ къэкло-ре, зэнекъоку шыкльэр тэрэззэу зымыгъэфедэрэ постэуми пшэдэкыжь ягъэхъыгъэным, гъэцэклэкло хэбзэ кулыкъухэм ыкли чыпилэ зыгъэорышлэжынлэхэм явшъерильхэр шуагъэ къатэу агъэцэклэнхэм мэхъянэшхораты.

Джаш фэдэү хэбзэгтэйцугъэм кыдылтытэрэ льэныкъо пстэури гъэцкігъэним, рекламэм, къэралыгъо ыкін муниципальэн фэло-фашихээм язаказхэр, нээ

мыкіхэри зәшіхығызәнхәм лъыпъегъенір монополилем пәшүе-
кіогъенымкә федеральнә къулыкъум АР-мкә и Гъэлорыша-
піе ишъерыль шъхъаңу щыт. Ащ нәмыкізу монополилем пәшүекіогъенымкә федеральнә
къулыкъум естественнә монополиехәм IoF зәрашіәрәм гъунәлъефы. А IoFшіэнір зыфите-
гъэспсыхъагъэр ахәм къыдағъез-
кыыхәрә товархәр, ағәзәцакіәхәрә
фәло-фашиәхәр къызыләкілгагъэ-
хъянхәмкә зәкәми зәффәдә амал-
яләнір ары.

— Илъес 15-м къыкію!

— Ильяс 15-м коллбуюц хэбзэгъэуцугъэм, хабзэр зыщыгъэфедэн пльэт-кышт практикэм, къу-лыкъум иполномочие-хэм зэхъокыныгъэхэр афэхъугъэх. «Антимонопольнэ пакетым», нэкъокъоным, админи-стративнэ хэбзэукъоныгъэхэмкIэ УФ-м и Уго-ловинэ кодекс япхыгъэх эхбзэихъухьагъэхэм зэхъокыныгъэхэр афэхъугъэх, шэнхъэ-

*правовой акт заулэ
Урысыем щаштагъ,
къыуагъ ЖэнэлI Рус-
льян.*

УФ-м Президент иунашьоу «Нэкъокъонымкээ къэралыгъо политикэм хэхъоныгъэхэр егъэшыгъэнхэм ильзныкъо шъхьа-лэхэр» зыфиорэм къыдыхэлтыгъатагъяу 2018 — 2020-рэ ильзэхэм атэлтигъээ Лъэпкъ Планыр Урысыем щаштагъ. А иунашьом игъэцэклэн хахьэу монополием пэшүекъогъенымкээ Федеральны къулыкъум ипащэ игуадзэу В. Королевымрэ Адыгейим и Лышхъяэу Къумпыйл Муратрээю фшлэгъу зэйлкіэгъу зэдьряялагъ Урысыем и ФАС-рэ АР-м и Правительствэрэ Юф зэрээздашлэштывмкээ зээзэгъыныгъэм зэдькіэтхагъэх.

— Нэкъо��оним зөгъэ-
ушъомбгъугъэнымкІэ
Лъепкъ Планым иххъо-
ныгъэхэм къызэрэ-
далъитэрэмкІэ, къера-
лыгъо ыкІи чыпІэ зы-
гъэIорышIэжсын къулы-
къухэм монополием
пашIукIорэ хэбзэгъеуүч-

гъэр зэраукуюрэм иччяа-
гъэ 2017-рэ илъэсым
кышигъээжьагъэу 2020-
рэ илъэсым нэс фе-
дитүүкіэ къегъэйыхы-
гъэнэу ары, — кыбыгъ
Р. Жэнэлтим.

Нэүжм 2018-рэ ильэсэм Гъэйорышлалтэм иловшэн зыфэдагьэм клякшэу къытегу-щылагь Руслан. Аш къызэриула-гъэмкэ, блэктыгээ ильэсэм дэо ыкчи льэйү тхыль 200-м ехъу къулукъум зэхифыгь. Хэуки-ныгээ зышыгъэхэм административнэ пшьэдэккыж 400-м ехъу атыральхъагь, сомэ миллионы 5-м ехъурэ тазырыр къараагъэ-тыжыгь.

Монополием пэшүеклорэ хэбзэгтэйцүгъэр аукъуагъэу дэо 67-рэ зэхажыгь, ахэмкэл юф 14 къызээтияхыгь. Рекламэмкэл хэбзэгтэйцүгъэм епхыгъэ юф 33-мэ ахэпльагъэх, ахэмкэл хэбзэгтэйцүгъэр аукъуагъэу хъугъэшэгьи 5 къыхагъэшыгь.

хүбүүш-шэгэй 5 кыхаг бэлчирь.
2018-рэе ильзээмын административнэ хэукунонгыг зэрхягтэй IoF 64-рэе кызызэуяхыг, административнэ тазырэу сомэ миллионрэе мин 788-рэе атыральхьаг.

Гээлорышлапэм ишацэ игудаээ кызызэриуагъэмкээ, нэкъононыр ухъумэгъэнэмрэ къэралыгъо ыкчи муниципальнэ мылькур бэджэндэу ятыгъэнэмкээ икчэрикчэу зээзэгъыныгъэхэр адэшыгъэнхэм ишыкчэрэ альеныхыокчэ щылэ законым зэхъокчыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъэ федэральнэ хэбзэгъэуцугъэм 2019-рэ ильэсым щылэ мазэм къуачэ илэ хъуягъэ. Бизнес цыкчур ыкчи гурьтыр къэххумэгъэнхэм фытегъепсыхъэгъэ хэбзэгъэуцугъэм УФ-м и Президент 2018-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 27-м къэтхагь. Бизнес цыкчум ыкчи гурьтым апыльхэ предпринимательхэу зипшъэрыльхэр дэгъо зыгъэцакчэхэрэм Ысылэгъу афэхъуягъэнэм, ялофшэн зэпныгъэуцугъэнэмкээ щынагъо щытхэр дэгъэззыжыгъэнхэм мы унашьор афээлорышлэшт.

КЛАРЭ ФАТИМ.

Гуфапльэу зышъупльыхъ!

Аужырэ уахътэхэм такси автомобилэу къалэм дэтхэм япчыагъэ зэхатшлэу хэхьуагь. Ахэр зезыфэхэрэ водительхэм язытет лъэшэу щынагъо къэзытыхэрэм ашыщ.

Адыгейим и Къэралыгъо автоинспекции къызэри-
тыгъэмкэ, мы ильэсым ешъуагъэу таксир зезыфэ-
щтыгъэ нэбгыри 122-м ехъу республикэм ишъольыр
шатхыгъ. Гъогу-патруль къулыкъум илофыш!эхэм
чэц-зымафэм къыкъоц! таксисти 5 фэдиз ешъуагъэу
къаубыты.

Статистикэм къызэригъельгъорэмкіэ, пшъедеккыжь зымы ыпашхъэ зэрэштырмалыэр къашыхъятызэ, нэмымкі цыфхэмү ящылэнныгы кырамыдзэу зэпымыо машинэр зезифхэрэр

джыри ешъох. Зы хъугъэ-шІагъэ щысэу къэтхын

Къэлэрмээ өкүлрэ гъогум дэжь зы хъульфыгъэ горх укюрэизээ автомобилым итъисхъажыг ежьагъэу полицейскэхэм альэгтүгъ. Машинэр къыгъэуцунэу гъогу-патруль къулыкъум иэкипаж зэреждагъэр къыри дзагъэп. Мыекъуапэ къыдэхъагъэу гъогу зэхэкъыпэхэм ашыц къышаагъеуцун альэкъыгъ.

Медицинэ упльэкунхэу рашилгаагъэхэм кызыэрэг гъэльэгъуагъэмкэ, зы промиллым ехүү иль хэтгэгь кызыэрэчэшгъэмкэ, мыш ыпэки автомобильр зэ

рифэнэймкээ фитыныгъэр яхыгъэу щытыгъ джа ушхъягъу дэдэмкээ.

Адыгейм и Къэралыгъо автоинспекции республикэм щыпсэухэрэ цыифхэм зафегъазэ гульытэ чан къыз-хагъэфэнэу ыкъи гъогурыкъоным хэлажьэхэрэм яшылэнныгъэкъе щынагъо къэзытхэрэ водительхэм, ешъуагъяу рулым йутысхъэхэрэм якъэбар полицием раонэу. Гъогурыкъоныр щынэгъончъэнымкэ Къэралыгъо автоинспекцием идежурнэ часть ителефон **53-90-02-рэ.**

Искусствэр — тибаиныгъ

Анахь дэгъухэр Москва рагъэблэгъэштых

Урысыем ифестиваль-зэнэкъокью «Хрустальнэ жъоѓъожыер» Мыеекъуапэ культурэмкэ и Унэу «Гигантим» Ѣыкъуагъ.

Хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкью Адыгэ Республиком Ѣылэм, республикэм и МВД, Урысыем и Федеральном къулыкью пышныжъ ягъэхъягъеном фэгъэзагъэм и Гъэйорышланпэ Адыгэ Республиком Ѣылэм, нэмыххэм яоѓышихъэм якъалехэр зэнэкъокум хэлжъагъэх.

Фестиваль-зэнэкъокум иапэрэ едзыгъую Мыеекъуапэ Ѣызэхащагъэм Урысыем ихыкум приставхэм якъутамэу АР-м Ѣылэм и Гъэйорышланпэ иапаш Ѣипшъерилхэр зыгъэцкээрэ Къонэ Азэмэт къыщигущыагъ. Аш зэрэхигъеунэфыкъыгъеу, непэ «жъоѓъожыехеу» тилэхэм сэнаущыгъэу ахэлтыр къызэуахын, хэгъэгум цэрио Ѣыхъунх альэкъыщ.

Ильэс къэс фестиваль-зэнэкъокум зеушъомбгу, хэлажъехэрэм ягъялагъ зэрэхахъорэм dakloy, искусствэм цэрио Ѣехъух. Кіэлэцыклю 75-р аныбжъхэм ялъытгъэу купитлоу гошыгъагъэ. Оред къауаль, къашуагъэх, музикальнэ Іэмэ-псымхэмкэ мэкъамехэр къирағъяуагъэх.

Осаш купым хэтигъехэр Адыгэим Ѣызэльашшэх. Адыгэ

Республикэм инароднэ артистэу, Адыгэим искусстввэхэмкэ изаслуженэ Ѣоѓышихъоу Испул Аслын, Адыгэ Республиком изаслуженэ артисткэу Тыгъужъ Аснет, Адыгэим инароднэ артистэу Мышшэ Андзаур зэральтиэрэмкэ, ныбжыкъехэм ялэпэлсэнгъэ хэпшыкъеу хагъахъо.

Оредылохэм язэнэкъоку Милана Шаповаловам аперэ чынпэр къыщидихыгъ. Къашуакъохэм къахэшыгъэх Братэ

Амалиерэ Пэкэшхо Тлахыиррэ. Къашью «Адыгэ джэгур» къашыгъ. Хъаклемыз Дамир, Про-кофьевхэу Влада ыки Велинэ хагъеунэфыкъыхэрэ чынпэхэр къахыгъагъ. Хъаклемыз Дамир ильэс 6 ыныбжъ, ансамблэу «Насыпым» къышэшьо.

Ильэс 14 — 16 ыныбжъхэу нахынжъхэм якуп хэтхэ Виктория Мочаловам, Виктория Кравченкэм шүхъафтынхэр аратыгъагъэх.

Музикальнэ Іэмэ-псымхэм-

кэ оредышъохэр къегъэогъэнхэмкэ ильэс 7 ыныбжъ Къэрэтэбэнэ Рэшьдэ зэнэкъокум гущыгъ фабэхэр къыщигуагъэх. Аш шъонтырыпымкэ мэкъамехэр ыгъэжынчыгъэх, Мыеекъопэ пивэш заводым ишүхъафтын нарт шъаом къыфа-гъэшьошагъ.

Шүхъафтын шүхъаэу Гран-прир ильэс 16 ыныбжъ Виктория Кравченкэм къыдиҳыгъ. «Путь» зыфиорэ оредыр ашкыуагъ.

Хагъеунэфыкъыхэрэ чынпэхэр къыдэзыхыгъехэм атырахыгъехэр сурэтхэр Москва агъэхыщтых. Зэхэшакъохэм зэфэхыссыжъхэр ашыщтых. Анахь дэгъухэр альтихэрэ Урысыем къеух фестиваль-зэнэкъокью Ѣыкъоштым рагъэблэгъэштых.

Осаш купым ипащэу, Адыгэим иартист цэрио Испул Аслын зэрилтиэрэмкэ, республикэм икэлэцыкъуухэм искусствэм ибаиныгъехэр зэрагъашшэх. Адыгэ шъашшэм идэхагъэ зэнэкъокум къыщаагъельагъо. Нытихэр ашъхашытхэу фестивалым зыфагъэхъазырыз, республикэм иартистхэр, искусствэм иоѓышшэхэр упчэлжэгъу ашых.

Фестивалым Ѣоѓышлэхэм, унагъохэм, еджаплэхэм язэхынгъехэр егъэлтих. Оред къаюзэ, лъэпкъ къашохэр къашыхээ, музикальнэ Іэмэ-псымхэмкэ мэкъамехэр къирағъаохээ, лъэујхэм язэфыщи-тикъеэхэр Ѣылэнгъэх Ѣэпсыхъэх. Лъэпкъ зэфэшхъафхэм якэлэцыкъуухэр искусствэм зэфшэх.

Кіэлэцыклю къэшьохэмансамблэу «Абрекхэр» Урысыем ифестивальхэм чанэу ахэлжээ. Шы спортым зыкъеэлэтыгъэнэ, шы зеклохэм афэгъэхыгъеу зэхэхъаохуу Санкт-Петербург Ѣыкъуагъэм ансамблэу «Абрекхэм» яшытхуу Ѣауагъ. Художественнэ пашэу Тхъакумэшэ Налбек къызэрэтиуагъэх, хэгъэгү зэнэкъокъуухэм тапэки чанэу ахэлжээшт, адыгэ быракъым и Мафэ кіэлэцыкъуухэм зыфагъэхъазыры. «Абрекхэр» фестивалэу «Хрустальнэ жъоѓъожыем» Ѣууджыгъэх, лъэпкъ искусствэм ибаиныгъехэр къагъэлжэгъуагъэх.

Сурэтхэр артихэр: зэнэкъо-къум хэлжъагъэхэр.

Театрэм и Ильэс фэгъэхъыгъ

Зэнэкъокъум зыфагъэхъазыры

Театрэм и Ильэс фэгъэхъыгъ зэхахъэу республикэм и Лъэпкъ музей Ѣыкъуагъэм Адыгэим культурэмкэ иоѓышшэхэр хэлжъагъэх.

Республикэм и Къэралыгъоюфхъабзэу «Культурэм хэхъоныгъ ышынны пай» зыфиору 2014 — 2021-рэ ильэхэм атэлъытагъэм къыпкъырыкъыхээ, зэхахъэр Мыеекъуапэ Ѣызэхащагъ. Анахьэу зытегущыагъэхэр театрэм пышагъэхэм япажхэм сценарием ѡоф зэрэдашшэрэр арь.

Шольыр егъэджэн зэу-кіэгъур зэхэтщэнм фэш аперэ къыдэлтыгъагъэр районхэм,

къалэхэм ятеатрэхэм якупхэм япащэхэр уахътэм диштэу зэрэдгээгъозэштхэр арь, — къытиуагъ Адыгэ Республиком лъэпкъ культурэмкэ и Гупчэ театрэм иоѓышшохэм щафэгъэзагъэу Анжела Исаевам. — Театрэм хэшыклю физилэхэр къедгэблэгъагъэх.

Зэхахъэм къыщигущыагъэх, театрэм иоѓышшэхэм алыкагъэх Адыгэ Республиком лъэпкъ культурэмкэ и Гупчэ ипащэу Бадий

Къэлпълан, республикэм искусстввэхэмкэ иколледжэу У. Тхъабысымэм ыцэ зыхырэм икэлэгъаджэхуу Сихъу Анастасие, Ацумыжъ Сарыет, Унэрэкью Гунэс, Адыгэ Республиком и Лъэпкъ театрэу И. Цэим ыцэ зыхырэм ирежиссерэу, Къалмыкын изаслуженэ артистэу,

Кіэмэш Светланэ, нэмыххэм. Ресpubликэм и Лъэпкъ театрэу И. Цэим ыцэ зыхырэм ирежиссерэу Хъакъуй Аслын спектаклем образхэр къыщигъэхъэштигъэнхэм, рольхэр къэзышыщхэр къызэрэхпхыщхэм илпклю къатегущыагъ.

Кіэмэш Светланэ, нэмыххэм. Ресpubликэм и Лъэпкъ театрэу И. Цэим ыцэ зыхырэм ирежиссерэу Хъакъуй Аслын спектаклем образхэр къыщигъэхъэштигъэнхэм, рольхэр къэзышыщхэр къызэрэхпхыщхэм илпклю къатегущыагъ.

— Театрэм и Ильэс мыш фэде эзүклю эзэрэхашагъэр лъэшэу сигуапе хуугъэ, — къытиуагъ А. Хъакъум. — Районхэм, къуаджэхэм культурэмкэ яунэ-

хэм ѡоф ашызышшэхэрэм талу-кагъ, упчэлжэгъуу тызэфэхъу.

— Кіэлэцыклю театрэхэм яфестиваль-зэнэкъоку мэлылфэгъум и 20-м Мыеекъуапэ Ѣызэхэтщэшт. Аш зыфэдгъэхъазырыз республикэм культурэмкэ иоѓышшэхэр зэуудгэлэхъагъэр, — къытиуагъ А. Исаевам.

Нэкүубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурый.

Самбо

Санкт-Петербург щыбэнэцтых

Кыблэ шьолтырым самбэмкэ изэнэкьюку Ермэлхъаблэ щыктуагъ. Ильэс 15 – 16 зыныжь калэхэр, пшашъэхэр алтырэгъум щыбэнагъэх.

Адыгэ Республикаим ихэшыпкыгъе командэ хагъэунэфыкырэ чыпэ 16 кыдыхыгъ. Дышэр бэнэкъуи 4-мэ къахыгъ. Кобл Рэмэзан, кг 42-рэ, Бэгъ Суандэ, кг 44-рэ, Гомлэшк Анзор, кг 46-рэ, Тыгъужк Тлахьир, кг 55-рэ. Н. Джарымэкъом, Р. Джарымэкъом, А. Четыжъым, А. Гомлэшкым, Д. Хъакурынэм, А. Хъабэхъум тиньжыкъикъехэр самбэм фагъасэх.

Хъакъико Данэ, кг 44-рэ, Ека-

терина Соловьевар, кг 70-м ехъу, Дыдык Айтэч, кг 72-рэ, Архипов Самир, кг 84-рэ, ятонэрэ чыпэхэр къахыгъэх. Тренерхэу З. Ацуумыжъир, Б. Нэнэжъир, Хъ. Гуягъижъир, Е. Демченкэр бэнаклохэм япашэх.

Мэлгощ Адамэ, Тэкъэшэ Заур, Нащ Расул, Хъакъуй Анзор, Удыкъико Бисльян, Мигу Миланэ, Артем Якушевым, Мигу Инвер яшнэрэ чыпэхэр къафагъэшьошаагъэх.

— Тиньжыкъикъехэм тагъэгугъэ, — къелуатэ Адыгэ Республикаим самбэмкэ спорт еджаплэ испортуулэхэр, спортымкэ дунээ класс зиэ мастерэу Делэкъо Адамэ. — Ясенаушигъэ кызызхыгъэнэм, якулайныгъэ хагъэхъоным афеш тренерхэр бэнаклохэм альэпльэх.

Ермэлхъаблэ алэрэ чыпэхэр къыщыдээхыгъэхэр Кыблэ шьолтырым ихэшыпкыгъэх командэ аштагъэх. Дунээ зэлукъэгъо «Текноигъ» зыфилоу Санкт-Пе-

тербург жъоныгъуакъем и 9 – 12-м щыкюштых хэлэжъэнхэу загъэхъазыры.

Сурэтим итхэр: Адыгэ Республикаим ихэшыпкыгъе команда хэтхэр Ермэлхъаблэ щыбэнагъэхэр, тренерхэр.

Апшъэрэ купыр

Рэхъатныгъэ яІэп

Хэгъэгум футболымкэ иапшъэрэ куп хэт командэхэу зэнэкьюкум хэлажъэхэрэм я 21-рэ ешлэгъухэр гъэтхапэм и 29 – 31-м ялагъэх. Зэлукъэгъухэм якэуухэм шьузэпяпль.

Зэтэгъапшэх

«Крылья Советов» — «Арсенал» — 0:1, «Енисей» — «Рубин» — 1:1, «Динамо» — «Локомотив» — 0:1, «Ахмат» — «Спартак» — 1:3, «Ростов» — «Урал» — 2:1, «Зенит» — «Оренбург» — 3:1, ЦСКА — «Уфа» — 2:2, «Краснодар» — «Анжи» — 5:0.

ЦСКА-«Уфам» 2:0-у текозэ, я 87-рэ такъикъым ыкы зэлүкэгъум иаужырах такъикъ гъогогъуитло икъэлапчъэ лэгудаор къыдадзи, 2:2-у зэнэкьюкур аухыгъ. «Краснодар» 5:0-у «Анжи» теклуагъ, Магомед Сулеймановым гъогогъуитло «Анжи»

икъэлапчъэ лэгудаор дидзагъ. Медальхэм афбанэхэрэ командэхэр нахь къахэшыгъэх, зэнэкьюкур аш нахь гъэшэгъон къешэй.

**Командэхэр
зыдэштыхэ
чыпэхэр**

1. «Зенит» — 44
2. «Локомотив» — 38
3. «Краснодар» — 38
4. ЦСКА — 37
5. «Спартак» — 36
6. «Ростов» — 32
7. «Арсенал» — 30
8. «Рубин» — 29

9. «Ахмат» — 27
10. «Оренбург» — 26
11. «Крылья Советов» — 24
12. «Динамо» — 23
13. «Урал» — 23
14. «Анжи» — 18
15. «Уфа» — 17
16. «Енисей» — 12.

Ауж къинэхэрэ командэхэм ялофхэр кызызэрхийхэп. Апшъэрэ купым кыхэзыштхэр, «Енисей» нэмийхэр, къешэгъуаех.

Я 22-рэ зэлукъэгъухэр

- 6.04, шэмбэт
«Анжи» — «Динамо»
«Краснодар» — «Кр. Советов»

- «Спартак» — ЦСКА
07.04, тхъаумат
«Уфа» — «Ростов»
«Урал» — «Енисей»
«Рубин» — «Арсенал»
«Локомотив» — «Зенит»
08.04, блыпэ
«Оренбург» — «Ахмат». Ап итхэ командэхэр зэлукъэштых, аш къыхэкъеу зыгорэхэм чэнагъэхэр ашыштых, медальхэр зыхынхэ зылъэкъиштхэр нахь маклэ хъуштых.

Нэктубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛН Нурбый.

Зэхэзыщагъэр
ыкы кыдээзыгъэхъэрэ:
Адыгэ Республикаим лъэпкэ Йофхэмкэ, Икъыб къэралхэм ацы-пээрэ тильэпкэ-гъухэм адьрээ зэхынгъэхъэм ыкы къэбар жъугъэм иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэштыхэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къаихырэ А4-кІэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкъэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цыкъунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкегъэжыхы.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутийн Йофхэмкэ, теле-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкы зэлъы-
иэсыкъэ амалхэмкэ и
Министерствэ и
Темир-Кавказ
Чыпэ гъэйоры-
шылэг, зэраушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкімкы
пчагъэр
4300
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 649

Хэутийн узьчи-
кээтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушихъятыгъэхъ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъхъаэр
Дэрбэ Т. И.
Редактор шъхъаэр
игуадэр
Мэцлээко
С. А.

Пшэдэжыкъ
зыхырэ секретарыр
Хъурмэ
Хъ. Хъ.